

KVALITETSDEKLARATION

Övergång gymnasieskola – högskola

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0542

Referenstid

Gymnasieavgångar 2004-2014 samt övergång till högskola senast läsåret 2015/16.

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet.....	4
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	4
2.2.1 Urval.....	5
2.2.2 Ramtäckning.....	5
2.2.3 Mätning.....	5
2.2.4 Bortfall.....	5
2.2.5 Bearbetning.....	5
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet.....	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	7
4.3 Presentation	7
4.3 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet.....	9
E EU-reglering och internationell rapportering.....	9
F Historik.....	9
G Kontaktuppgifter.....	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att beskriva hur många och hur stor andel av dem som avslutar gymnasieskolan som väljer att studera vidare i universitets- och högskoleutbildning inom 1-10 år. Statistiken bygger på sambearbetningar mellan flera totalräknade register som är framställda för officiell statistik.

Statistiken används huvudsakligen för regional uppföljning, av län, kommuner och skolor.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikanvändare är Utbildningsdepartementet, Universitetskanslersämbetet, län, kommuner, skolor, högskolor, studerande, massmedia och allmänheten.

Statistiken används ofta för jämförelser av olika slag, såsom jämförelser mellan län, kommuner och över tid.

Ett aktuellt exempel där statistiken använts är en del av en föreslagen indikator om övergången mellan olika utbildningsnivåer i form av en tidserie på 10 år som publiceras i budgetpropositionen.

Några statistikanvändare är representerade i SCB:s användarråd för befolkning, demografi och utbildning.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken innehåller huvudsakligen information om dem som övergått från gymnasieskolan till högskolan under utvald period.

1.2.1 Objekt och population

Statistikens intressepopulation är elever som avlagt gymnasieexamen vid gymnasieskolor läsåren 2013/14 och 2014/15 samt av elever som slutfört gymnasieskolan med slutbetyg eller annat motsvarande betyg, läsåren 2004/05-2012/13.

Målpopulationen utgörs av målobjekten elever med examen/slutbetyg som finns med i gymnasieskolornas administrativa system. Målpopulationen stämmer sannolikt väl överens med intressepopulationen med tanke på att de administrativa systemen bör innehålla uppgifter om de examina och betyg har utfärdats. Observationsobjekten är de elever med examen/slutbetyg som har rapporterats in till Registret över elever i gymnasieskolan/Gymnasieskolan: Slutbetyg.

1.2.2 Variabler

Statistikens mål-, intresse- samt observationsvariabler och deras relationer listas nedan. Det är inga stora avvikelser mellan intressevariabler och observationsvariabler.

Målvariabel	Intressevariabel	Observationsvariabel
Påbörjat högskolestudier	Personer som någon gång efter gymnasieexamen <i>bedrivit studier</i> på universitet eller högskola	Personer som någon gång efter gymnasieexamen <i>varit registrerade för studier</i> vid universitet eller högskola
Program	Program i gymnasieskolan från vilket eleven tar examen	Program i gymnasieskolan från vilket eleven tar examen
Betyg	Genomsnittligt betygspoäng i gymnasieskolan (grupperat)	Genomsnittligt betygspoäng i gymnasieskolan
Boendekommun	Boendekommun när eleven avslutar gymnasieskolan	Boendekommun den 31 december under det läsår som eleven avslutar gymnasieskolan
Kön	Kön i folkbokföringen	Kön i folkbokföringen

1.2.3 Statistiska mått

Övergången till högskolan anges som andel och antal.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas fördelat på boendekommun, program och betyg i gymnasieskolan, kön samt kombinationer av dessa.

1.2.5 Referenstider

Uppgifter om gymnasieskolan avser läsår. Boendekommun avser den 31 december under det läsår som eleven avslutar gymnasieskolan. Påbörjat högskolestudier avser läsår efter avslutad gymnasieskola, och redovisas 1-10 läsår efter gymnasieskolan.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Då undersökningen baseras på administrativt material har studien fördelen av att vara totalräknad och inte behäftad med svarsbortfall.

Statistiken baseras på sambearbetningar av flera register. Statistikens tillförlitlighet beror därför på kvaliteten i de register som sambearbetas vid statistikframställningen. För mer information hänvisas till dokumentationer av respektive källa; *Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå* (UF0205), *Registret över totalbefolkningen/Befolkningsstatistik* (BE0101) samt *Gymnasieskolan: Slutbetyg* (UF0102) på SCB:s webbplats, www.scb.se/XX9999 (där XX9999 byts ut till respektive kod, till exempel UF0205).

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulation är elever med examen eller slutbetyg eller annat jämförbart betyg från Registret över elever i gymnasieskolan/Gymnasieskolan: Slutbetyg. Uppgifter om elevers betygsuppgifter eller motsvarade inkommer till SCB från UHR (Universitets- och högskolerådet). Om en skola har elever som erhållit betygsuppgift och detta inte rapporteras via UHR utgör dessa elever en undertäckning i statistiken. Inga studier har genomförts särskilt kring detta men erfarenheten visar att det i förekommande fall rör mycket få elever.

Uppgift om övergång till högskolan bygger på registreringar i universitet och högskola. Att vara registrerad behöver dock inte betyda att en person verkligen studerar. Sannolikt innebär detta att övergången gymnasieskola – högskola överskattas något i undersökningen men ingen särskild studie har genomförts för att undersöka detta.

Statistiken redovisar en tidsperiod på 1–10 år efter avslutad gymnasieskola på grund av att ett stort antal gymnasieelever börjar studera vid högskolan långt efter de slutfört utbildningen. Genom att låta statistiken mäta en så pass lång period som upp till 10 år täcks de flesta nybörjarstudenter in i statistiken. Tidigare resultat från registerstudien visar att högst en procent påbörjar högskolestudier senare än 10 år efter gymnasieskolan.

2.2.3 Mätning

Statistiken om övergång gymnasieskola–högskola tas fram genom bearbetningar av uppgifter i tre befintliga statistikregister som bygger på administrativa uppgifter. Uppgifter om elever i gymnasieskolan och studenter i högskolan hämtas in från skolor respektive universitet och högskolor.

För information om mätinstrument: se respektive *Beskrivning av statistiken* (BaS) eller *kvalitetsdeklaration* (KD) för *Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå* (UF0205), *Registret över totalbefolkningen/Befolkningsstatistik* (BE0101) samt *Gymnasieskolan: Slutbetyg* (UF0102), www.scb.se/XX9999 (där XX9999 byts ut till respektive kod, till exempel UF0205).

Eftersom uppgiften om boendekommun mäts i mitten av det läsår som eleven avslutar gymnasieskolan, tas ingen hänsyn till flyttningar under vårterminen i gymnasieskolan. Ingen studie har genomförts för att försöka bedöma storleken av denna felkälla för statistiken över boendekommun.

2.2.4 Bortfall

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på

upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den "mänskliga faktorn", till exempel beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den "mänskliga faktorn", både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Bearbetningen av statistiken över övergång från gymnasieskola till högskola består i huvudsak av att koppla uppgifter från olika register genom sambearbetning av personnummer. Varje år ändrar knappt tusen personer personnummer på grund av olika anledningar. Den vanligaste orsaken är att felaktig födelsetid eller felaktigt kön registrerats i samband med invandring eller födelse. På grund av personnummerändringar kan en person finnas i register med fler än ett personnummer alternativt i olika register med olika personnummer. Detta skapar problem då flera olika personnummer kan avse samma individ.

Personnummerändringar bedöms ha ringa effekt på resultat för kvinnor och män på totalnivå. I små redovisningsgrupper, till exempel små program eller små kommuner kan personnummerbyten påverka resultatet.

Utöver ovanstående finns det inga kända bearbetningsfel kvar. Resultaten har rimlighetskontrollerats kontinuerligt under arbetets gång.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken kan framställas så snart alla ingående delregister är klara, vilket innebär att publicering kan göras cirka ett år efter referensperiodens slut.

3.2 Frekvens

Undersökningen genomförs årligen med insamling en gång per år och publicering vid ett tillfälle per år.

3.3 Punktlighet

Uppgifterna offentliggörs på SCB:s webbplats i maj. Publicering sker enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik www.scb.se/publiceringskalender.

Övergång gymnasieskola-högskola har publicerats i enlighet med gällande publiceringsplaner.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Övergång gymnasieskola – högskola presenteras i form av tabeller och diagram på SCB:s webbplats (www.scb.se/UF0542) samt i *Statistikdatabasen* som också nås via samma webbadress.

Tabeller avsedda för regional planering ingår i Regionala paket avseende SCB:s högskolestatistik (tabeller Ö1 och Ö2).

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Statistiken över övergång från gymnasieskola till högskola, som är en registerstudie, är ämnesmässigt närliggande enkätundersökningen om *Gymnasieungdomars studieintresse* (UF0513), där ett urval av elever i gymnasieskolans avgångsklasser tillfrågas om planer på högskoleutbildning inom 3 år. Vid jämförelse med resultat från den undersökningen visar det sig att många börjar studera vid högskolan långt senare än inom de planerade 3 åren. Därför avser registerstudien en tidsperiod på 1–10 år efter avslutad gymnasieskola.

Registerstudien ger också större möjligheter att bryta ner statistik på mindre grupper än vad en enkät gör. Övergångsfrekvens per kommun är något som ofta efterfrågas. I registerstudien används *boendekommun* eftersom det ger möjlighet att redovisa statistik för samtliga 290 kommuner, till skillnad från gymnasiekommun som saknas för kommuner utan gymnasieskola.

Populationen i registerstudien hämtas från *Registret över elever i gymnasieskolan/Gymnasieskolan: Slutbetyg* (UF0102) avseende avgångna från gymnasieskolan. Därmed kan uppgifterna sammanvändas med annan statistik som avser denna population.

4.3 Presentation

Statistiken redovisas i form av tabeller, diagram och databastabeller.

4.3 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i denna *koalitetsdeklaration*. Framställningen av statistiken beskrivs i *Framtagning av statistiken* (SCBDOK). Båda dessa dokumentationer är tillgängliga på www.scb.se/UF0542, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Under sen höst 2013 upptäcktes en övertäckning i statistiken *Universitets- och högskoleregistret – Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå* (UF0205). Felet bestod av att studenter som gjort tidigt avbrott från kurs felaktigt var inkluderade i statistiken. En utförlig beskrivning finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0205, i rapporten "Övertäckning i statistiken avseende registrerade och nybörjare på grundnivå och avancerad nivå läsåren 2006/07-2011/12".

Statistiken *Övergång gymnasieskola – högskola*, årgångarna 2008–2012, korrigerades för ovanstående fel inför publiceringen av årgång 2013. Minskningen av andelen som påbörjat högskolestudier inom tre år efter avslutad gymnasieskola varierade från 0,1 procent år 2008 till 0,4 procent år 2012, jämfört med tidigare publicerade uppgifter. Årgång 2007 är inte rättad. Felet är sannolikt mindre än 0,1 procentenhet för detta år.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

De variabler som bildar redovisningsgrupper har samma källa för samtliga individer som ingår i undersökningen. Elever som läst programmet International Baccalaureate får dock inte kursbetyg enligt skalan IG-MVG, och ingår därför inte i redovisning efter betygspoäng.

Vid jämförelser mellan kommuner av den andel som övergår till högskolan kan skillnader till viss del bero på olika fördelningar mellan studieförberedande och högskoleförberedande program i gymnasieskolan.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken över övergång från gymnasieskola till högskola, som är en registerstudie, är ämnesmässigt närliggande enkätundersökningen om *Gymnasieungdomars studieintresse* (UF0513), där ett urval av elever i gymnasieskolans avgångsklasser tillfrågas om planer på högskoleutbildning inom 3 år. Vid jämförelse med resultat från den undersökningen visar det sig att många börjar studera vid högskolan långt senare än inom de planerade 3 åren. Därför avser registerstudien en tidsperiod på 1–10 år efter avslutad gymnasieskola.

Registerstudien ger också större möjligheter att bryta ner statistik på mindre grupper än vad en enkät gör. Övergångsfrekvens per kommun är något som ofta efterfrågas. I registerstudien används *boendekommun* eftersom det ger möjlighet att redovisa statistik för samtliga 290 kommuner, till skillnad från gymnasiekommun som saknas för kommuner utan gymnasieskola.

Populationen i registerstudien hämtas från *Registret över elever i gymnasieskolan/Gymnasieskolan: Slutbetyg* (UF0102) avseende avgångna från gymnasieskolan. Därmed kan uppgifterna sammanvändas med annan statistik som avser denna population.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Liknande statistik som i *Övergången gymnasieskola – högskola* tas fram av Skolverket. Där finns små skillnader jämfört med de värden som SCB publicerar. Skillnaden beror på att Skolverket använder en uppgift om förstagsregistrering i högskolan för högskolenybörjare som kan ha skett före examen, medan SCB tittar på alla registreringar som skett efter examen.

Avrundningar sker för andelarna i samtliga tabeller. I vissa tabeller avrundas det till en decimal och i andra tabeller till heltal. I tabell 2 avrundas det totala antalet avgångna elever till hundratal.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

Samtliga tabeller som tas fram för produkten övergång gymnasieskola-högskola publiceras på SCB:s webbplats och är officiell statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen ([1998:204](#)).

C Bevarande och gallring

Det register som skapas för tabelluttaget existerar endast temporärt under bearbetningen. De källregister som sambearbetas till tabeller om övergång gymnasieskola - högskola gallras inte. Se respektive *kvalitetsdeklaration* för *Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå* (UF0205), *Registret över totalbefolkningen/Befolkningsstatistik* (BE0101) samt *Gymnasieskolan: Slutbetyg* (UF0102), www.scb.se/XX9999 (där XX9999 byts ut till respektive kod, till exempel UF0205).

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken ([SFS 2001: 99](#)) eftersom studien är en undersökning som bygger på sambearbetningar av redan befintliga register inom SCB.

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen är inte reglerad av EU och ingen internationell rapportering görs av övergång gymnasieskola - högskola.

F Historik

Statistiken över övergång gymnasieskola - högskola togs första gången fram av SCB för läsåret 1979/80 och publicerades från början i bakgrundsmaterial om högskolan (BoH) och för läsåren 1997/98-2007/08 som tabeller på SCB:s webbplats under *Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå* (UF0205). Tabeller över övergång gymnasieskola - högskola ingick i även Statistiska meddelanden för statistikprodukten: *Gymnasieungdomars studieintresse* (UF0513) för läsåren 1995/96-2004/05.

För läsåren 2008/09–2009/10 publicerades statistiken i tabellform på webbsidan för UF0513, www.scb.se/UF0513. Från och med läsåret 2010/11 är *Övergång gymnasieskola – högskola* en egen statistikprodukt under statistikområdet befolkningens utbildning.

G **Kontaktuppgifter**

Statistikansvarig myndighet	Statistiska Centralbyrån
Kontaktinformation	David Berg - Enheten för statistik om utbildning och arbete
E-post	David.berg@scb.se
Telefon	010 - 479 60 04